

طریق الحب

● جملات و اصطلاحات کاربردی ویژه اربعین ●

● زهرا کثیری ●

گروه آموزشی
دنیای عربی

@DONYAYEARABI.IR

طریق الحب

جملات و اصطلاحات کاربردی ویژه اربعین

طراح گرافیک: سیدایمان نوری نجفی

ناشر: انتشارات پیام عدالت

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت واژه پرداز اندیشه

چاپ اول: تابستان - ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۸۳۵-۷

تلفن: ۰۹۳۰۶۵۸۱۲۲۷

www.donyayearabi.ir

گروه آموزشی
دنیای عربی

@DONYAYEARABI.IR

سرشناسه: کتیری، زهرا، ۱۳۶۱

عنوان و نام پدیدآور: طریق الحب (جملات و اصطلاحات کاربردی ویژه اربعین)/ زهرا کتیری.

مشخصات نشر: تهران: پیام عدالت، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص؛ جدول .

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۸۳۵-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: زبان عربی-- عراق-- گویش ها -- راهنمای آموزشی-- اربعین.

رده بندی کنگره: pz۶۸۲۱

رده بندی دیویی: ۷۷۰/۹۵۶۷/۴۹۲

همه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ است.

امام صادق (ع) فرمود:

اللَّهُ مَنْ خَرَجَ مِنْ مَنْزِلِهِ يَرِيدُ زِيَارَةَ قَبْرِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ
إِنْ كَانَ مَا شِئَا كَتَبَتْ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ حَسَنَةً وَ مُجَى عَنْهُ
سَيِّئَةٌ وَإِنْ كَانَ رَاكِبًا كَتَبَتْ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ حَسَنَةً وَ حُطَّ بِهَا
عَنْهُ سَيِّئَةٌ حَتَّى إِذَا صَارَ فِي الْحَيْرِ كَتَبَهُ اللَّهُ مِنَ الْمُفْلِحِينَ
الْمُنْجِحِينَ حَتَّى إِذَا قَضَى مَنَاسِكَهُ كَتَبَهُ اللَّهُ مِنَ الْفَائِزِينَ...»

ثواب الأعمال: ص ۱۱۶

به درستی که هر کسی از خانه اش به قصد زیارت قبر حسین بن علی (ع) خارج شود، اگر پیاده باشد، با هر قدمی، حسنه‌ای برایش نوشته شده و گناهی از او پاک می‌شود و اگر سواره باشد، با هر قدمی، حسنه‌ای برایش نوشته شده و به واسطه آن گام، گناهی از او کنار گذاشته می‌شود تا به درب حائر حسینی برسد که در این صورت خداوند نام او را از جمله رستگاران و نجات یافتگان ثبت می‌کند و زمانی که آداب زیارت و اعمالش را به پایان برساند، خداوند نام او را در زمره برندگان می‌ویسد.

طریق الحب یک کتاب به روز شونده است؛ یعنی مدام در حال به روز شدن است. برای دسترسی سریع به بروزرسانی‌ها و افزوده‌های کتاب (شامل: تلفظ‌ها، جملات تکمیلی، فهرست واژگان و...) می‌توانید به یکی از دو روش زیر عمل کنید:

کیوآرکد درج شده در بخش‌های مختلف کتاب را به وسیله نرم افزار بارکداسکنر گوشی همراه خود، اسکن نمایید. (پیش از آن، باید یکی از نرم افزار بارکداسکنر را از بازار دانلود و به روی گوشی همراه خود نصب کنید.)

به وبگاه گروه آموزشی دنیای عربی به نشانی www.donyayearabi.ir و بخش «کتاب طریق الحب» مراجعه کنید.

ما را در صفحات مجازی دنبال کنید

 [donyayearabi.ir](https://www.instagram.com/donyayearabi.ir)

 [donyayearabi_group](https://www.donyayearabi_group.com)

 www.donyayearabi.ir

• فهرست •

۹	مقدمه
۱۳	راهنمای کتاب
۱۷	قدم اول
۱۹	آشنایی
۲۷	قدم دوم
۲۹	فرودگاه
۳۶	مرز
۴۵	قدم سوم
۴۷	راه
۶۱	قدم چهارم
۶۳	موکب
۷۷	قدم پنجم
۷۹	غذا و رستوران
۹۱	قدم ششم
۹۳	وسیله نقلیه
۱۰۳	قدم هفتم

۱۰۵ آدرس پرسیدن

۱۰۹ قدم هشتم

۱۱۱ در کربلا

۱۱۷ قدم نهم

۱۱۹ در حرم

۱۲۵ قدم دهم

۱۲۷ اسکان

۱۳۸ هتل

۱۵۱ قدم یازدهم

۱۵۳ خرید

۱۶۱ قدم دوازدهم

۱۶۳ پزشکی

۱۷۴ داروخانه

۱۷۷ فهرست واژگان

● مقدمه ●

به نام خالق محبوب‌مان

«حسین» - علیه السلام -

این کتاب کوچک پیش روی شما که اگر خوش اقبال باشد هم‌سفری خواهد شد در راه عشق به دیار محبوب، حاصل دغدغه و دلدادگی جمعی است که خود، دل‌شان در «کربلا» گیر کرده است؛ و روز و شبی نیست که سر کنند، جز آنکه امید دوباره‌ی به «راه» زدن و دل به دریای «دیدار» سپردن، زنده‌شان نگه داشته است. این انتظار و آن دل‌تنگی را در برگ برگ این صفحات می‌توانید ببینید که گاهی به اشک نوشته شده و گاهی به شوق.

تنها به شوق کرب و بلا می‌کشم نفس

دنیا‌ی بی «حسین» به دردم نمی‌خورد

و اما بعد؛

این کتاب داستانی دارد؛ در سفرهایی که توفیق زیارت داشتیم، تجربه کرده‌ایم یا دیده‌ایم زواری را که برای بیان یک نیاز ساده - از طرح یک درخواست کوچک تا قدردانی از میزبان مهربان - در مانده اند؛ و این نداشتن «زبان مشترک»، میهمان و میزبان را در حسرت یک ارتباط شیرین گذاشته؛ و اگر زبان دان باشید یا کمی با زبان عربی و لهجه‌ها آشنایی داشته باشید می‌دانید که در ایام اربعین گاهی دوستان، آشنایان و حتی زائرانی که با واسطه، شماره شما را پیدا کرده‌اند، تا چه حد برای پیدا کردن یک جمله یا ترجمه یک واژه و اصطلاح بی‌تابی می‌کنند.

ما معتقدیم داشتن «زبان» مشترک با دیگر عاشقان ارباب در جغرافیای جهان عشق،

می‌تواند اتفاقاتی را رقم زند و اربعین را بیش از این تمدن‌ساز کند. جز این، یادگرفتن زبان عشق، زبان حضرت حسین -علیه السلام- شوری می‌خواهد و جرقه‌ای که وجودت را بگیرد و بی‌تابت کند؛ و این باید از جایی آغاز شود. آموختن جمله‌های کوتاه و پرکاربرد، بی‌تکلف قواعد و چارچوب‌ها، می‌تواند همان نقطه آغاز باشد.

● رویکرد این کتاب

«طریق الحب»، کتاب آموزش لهجه عراقی، به روش کتاب‌های آموزشی مرسوم مانند کتاب «لغة الحب» نیست.

این همراه جمع و جور می‌خواهد برای مخاطب فارسی‌زبانی که هیچ‌آشنایی تخصصی‌ای با زبان عربی و لهجه عراقی ندارد، یک «کمک کار» باشد برای «ارتباط‌گیری سریع» و «رفع نیازهای مهم» در سفر اربعین؛ کتابی که جایش در بین کتاب‌ها و مجموعه‌های آموزش لهجه عراقی واقعاً خالی بود؛ و این را کسی عرض می‌کند که خود مدرس و مؤلف کتب و بسته‌های متعدد لهجه عراقی است.

به اقتضای این هدف، اسلوب این کتاب متفاوت از کتاب‌های دیگر، و بر پایه «تک‌پرسش‌ها» و «تک‌پاسخ‌ها» است؛ «موضوعی» تدوین شده است؛ «فهرست واژگان» مفصلی دارد؛ با دقت «اعراب‌گذاری» شده؛ اسامی بخش‌ها و موضوعات به فارسی است و... تا استفاده مخاطب کم‌آشنا با لهجه عراقی را آسان‌تر کند.

● شیوه تألیف کتاب

از آن‌جایی که می‌خواستیم سطر سطر این کتاب بر اساس نیاز «واقعی» زائر در سفر کربلا باشد و نه جمله‌های کلیشه‌ای یا موقعیت‌های آموزشی غیرواقعی و غیرمرتبط، اول سراغ یک فراخوان در صفحه‌ی اینستاگرام و کانال‌های آموزشی دنیای عربی رفتیم و از کاربران و اعضا خواستیم بنا بر تجربه‌هایی که داشتند و شرایطی که در سفر با آن مواجه شدند، جمله‌های فارسی که مورد نیازشان بوده است را بنویسند.

سیلی از جملات سرایز شد اما برای انجام کاری جامع، کافی نبود. پس جمعی همراه که

هر یک در امری مرتبط با سفر اربعین تبحر داشتند، با ما هم قدم شدند. گروهی متشکل از ده نفر، در دوازده موضوع اصلی، از موبک‌دار و کاروان‌دار تا پزشک و هتل‌دار، که همه در حوزه‌ی کاری خودشان در سفر اربعین تجربه‌های باارزشی داشتند و نیازهای پرتکرار زائران و گیر و گره‌های که همیشه پیش می‌آید را با تمام وجود حس کرده بودند. حتی برخی در حین جمع‌آوری جملات فارسی، در سفر عتبات بودند و در لحظه، نیازهایی را که پیش می‌آمد می‌نوشتند و منتقل می‌کردند!

در مرحله بعد چهار خوان پیش رو بود: «جمع‌آوری» جمله‌ها، اصطلاحات و واژه‌های پرکاربرد به زبان فارسی، «انتخاب» بهترین‌ها، «دسته‌بندی» در دوازده موضوع اصلی و سخت‌ترین بخش کار، «ترجمه»!

که این امر مهم به لطف و سعی استادان گروه آموزشی دنیای عربی که اصالتاً عراقی بوده یا دارای تجربه و تخصص در لهجه عراقی هستند، ممکن شد.

ترجمه نخستین در دو مرحله مورد بازبینی و ویرایش قرار گرفت و اعراب‌گذاری شد؛ سپس توسط ویراستار مسلط به دو زبان، جمله‌های فارسی و عربی تطبیق داده و ویرایش مجدد شد؛ و در نهایت متن توسط سه تن از استادان، مورد بازخوانی قرار گرفت.

برای ما بسیار مهم بود که در حین ترجمه، جملات، اصطلاحات و واژه‌هایی انتخاب شود که «امروز» در عراق گفتگو می‌شود، و مبنا محاورات مردم و آنچه در فرهنگ عموم مرسوم است باشد.

● در مقام شکرگذاری و قدردانی

نخست باید شاکر «محبوب‌مان» باشیم که به جمع‌مان اجازه داد گوشه‌ای از خیمه‌اش بساط کنیم و دست به کاری شویم که - اگر خلوص نیت و صفایی در آن باشد - می‌تواند نمی‌از دریای بی‌انتهای خدمت به زوار حسین - علیه السلام - به حساب آید.

و دیگر

باید قدرشناس جمعی از خوبان باشم که در جمع آوری جملات فارسی ما رایاری رساندند؛ و پس آن، استادانی که از سر دلدادگی و اعتقاد، دلسوزانه، با دقتی حوصله سوز بر بند بند این کتاب صرف وقت کردند، گاهی ترجمه کردند، گاهی خواندند و نظر دادند، گاهی کاستند و افزودند، تا «راه عشق» پیمودن، شیرین تر شود؛ و به طور خاص آقایان سیدمحمد مهدی سبحانی و سیدمهند الحسینی؛ و سرکار خانم علویة زینب الموسوی که نقشی محوری در تألیف این اثر داشتند.

راهیست «راه عشق» که هیچش کناره نیست
آن جا جز آن که جان بسپارند، چاره نیست...

زهراکتیری / خرداد ۱۴۰۱

یکصد روز مانده به دیدار اربعین

۱. خانمها و آقایان، مرتضی مقیدنیا (أبوعلی)، سودابه محمودزاده دریادل، مجید علقمی، سیده صدیقه صمدی، سیدمحسن حسینی اول، هادی محمودی، مبینا لطیفی، ابراهیم لایق برحق، سید مصطفی رضوی و حوراء رجاء

● راهنمای کتاب ●

● یک ●

«طریق الحب» یک کتاب همراه با هندبوک^۱ است و این امکان را به خواننده می دهد که به شکل خودخوان مورد استفاده قرار گیرد.

در عین حال این کتاب، برای آن‌ها که در پی یادگیری کامل و اصولی لهجه عراقی اند، می تواند ادامه و مکمل چهار درس آخر کتاب «لغة الحب»^۲ قلمداد شود؛ هرچند به شکل مستقل نیز قابل استفاده است.

در این اثر بیش از ۲۰۰۰ جمله کاربردی (اکثراً در قالب پرسش‌ها و پاسخ‌های مستقل) به همراه حدود ۲۰۰۰ لغت و فعل، در دوازده دسته موضوعی مورد نیاز زائران اربعین جمع آوری شده است؛ و سعی بر آن بوده به شکلی سامان یابد تا افرادی که کم‌ترین آشنایی را با زبان عربی و لهجه عراقی دارند امکان بهره مندی از آن را داشته باشند.

● دو ●

برای استفاده از کتاب، باید از روی فهرست ابتدای اثر، به موضوع اصلی - و احياناً فرعی - مراجعه کنید و جمله موردنظر خود یا جمله نزدیک به آن را بیابید.

هم چنین می توانید کلمه فارسی موردنظر خود را در «فهرست واژگان» پایانی کتاب که چینشی الفبایی دارد، پیدا کنید و از آن طریق به جمله مورد نظر برسید.

---

۱. دستنامه یا handbook: نوعی کتاب مرجع /راهنما است که بر کاربرد توجه دارد، معمولاً جمع و جور است و به درد مراجعه سریع می خورد.

۲. لغة الحب؛ آموزش جامع لهجه عراقی؛ زهرا کثیری؛ تهران: انتشارات پیام عدالت؛ ۱۳۹۹.

برای تسهیل در بازبایی، یکایک جملات از ابتدا تا انتها شماره گذاری شده‌اند. شما می‌توانید شماره جمله‌های مهم‌تر را برای خود یادداشت کنید. در چند جای کتاب صفحات سفیدی برای یادداشت برداری و افزودن جملات و واژگان جدید تعبیه شده است.

• سه •

این کتاب از طریق وبگاه دنیای عربی به نشانی www.donyayearabi.ir پشتیبانی و «به‌روزرسانی» می‌شود.

شما می‌توانید هر زمان از طریق اسکن کیوارکد^۱ مندرج در ابتدای هر فصل، به صوت جملات و نکات تکمیلی احتمالی دست پیدا کنید، و این فایل‌ها را بشنوید، بخوانید یا دانلود کنید؛ بی‌آنکه احتیاج به همراه داشتن یک سی‌دی، فلش یا فایل در لپ‌تاپ و گوشی همراه خود داشته باشید. این «دسترسی آنلاین» از امتیازات کتاب پیش روی شماست.

• چهار •

«فهرست واژگان» از ویژگی‌های منحصربه‌فرد این کتاب است که در پایان کتاب درج شده است. برای آشنایی با نحوه استفاده از فهرست واژگان به راهنمای آن در بخش پایانی کتاب مراجعه کنید.

• پنج •

باید توجه داشت:

مبنای انتخاب کلمات و اصطلاحات و نحوه اعراب‌گذاری متن عربی، در وهله‌ی اول لهجه بغدادی و بعد از آن، لهجه کربلایی است.

سعی شده است واژه‌های عربی، بر اساس شیوه «تلفظ» آن‌ها در عامیانه «نگارش» شوند تا تلفظ آن‌ها برای خواننده‌ی فارسی زبان راحت‌تر باشد؛ هرچند از آن‌جا که لهجه، برخلاف عربی فصیح رسم الخط معیار و رسمی ندارد، نگارش کلمات همواره متأثر از سلیقه‌ها است. جملات فارسی به عمد، هم‌آهنگ با جملات عراقی، به شکل محاوره‌ای تحریر شده‌اند.